

<p>Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid</p>
--

IVC/KSZG/23/346

**BERAADSLAGING NR. 23/182 VAN 5 SEPTEMBER 2023 OVER DE VERWERKING VAN GEPSEUDONIMISEERDE PERSOONSGEGEVENS UIT HET DATAWAREHOUSE ARBEIDSMARKT EN SOCIALE BESCHERMING DOOR HET ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR ARBEID EN SAMENLEVING (HIVA) VOOR DE REALISATIE VAN EEN ONDERZOEK VAN ARBEIDSMARKTDYNAMIEKEN EN LOOPBAANTRANSITIES IN HET KADER VAN HET UITZENDWERK**

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, in het bijzonder artikel 15, § 1;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, in het bijzonder artikel 114;

Gelet op de wet van 5 september 2018 *tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG*, in het bijzonder artikel 97;

Gelet op de aanvraag van de KU Leuven;

Gelet op het rapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de heer Bart Viaene.

**A. ONDERWERP**

1. Voor het verrichten van een onderzoek over arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk, in opdracht van Federgon (de federatie van de private arbeidsmarktbemiddelaars en HR-dienstverleners), wil het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) van de KU Leuven gebruik maken van persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zou die koppelen, pseudonimiseren en in twee verschillende fases (en op twee verschillende wijzen) aan de onderzoekers aanbieden voor de realisatie van hun studie. Zij zouden aldus door middel van een – overigens (met toepassing van diverse beraadslagingen van het informatieveiligheidscomité) reeds grotendeels beschikbare – set van longitudinale informatie in staat zijn om hun opdracht te vervullen.

2. De aanvrager wil gebruik maken van de informatie over het aantal jobs die elke werknemer uitoefende gedurende een kwartaal (en dus niet enkel op de laatste dag van dat kwartaal). Hij beschikt daarbij zelf niet over informatie van de volledige populatie van de werknemers die gekend zijn bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid maar enkel over informatie van twee steekproeven van twintig procent van de doelgroep (een panel voor de periode 1996-2015 en een panel voor de periode 2016-2020). Hij wil de reeds beschikbare inlichtingen nu (voor dezelfde periodes) uitgebreid zien met enkele andere specifieke inlichtingen, uitsluitend voor de realisatie van een onderzoek over arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk. Aldus zouden de onderzoekers per steekproefpersoon kunnen beschikken over informatie met betrekking tot de periode 1996-2020.
3. Per betrokkene, aangeduid met een uniek (betekenisloos) volgnummer, beschikt het HIVA al over de volgende gepseudonimiseerde persoonsgegevens<sup>1</sup>: het geboortjaar, het geslacht, de woonplaats, de werknemersklasse, het bedrag van het dagloon, de gewone bezoldiging, de premies en het wachtloon (telkens in klassen), de aanduiding dat de betrokkene al dan niet een forfaitloon, een verbrekingsvergoeding of een vakantiegeld uitbetaald krijgt, het aantal bezoldigde dagen, het voltijds equivalent (exclusief en inclusief gelijkgestelde dagen), het prestatietype, het percentage deeltijdse tewerkstelling, het ondernemingsnummer en het inschrijvingsnummer van de werkgever, het werkgeverskengetal, het paritair comité, de sector (NACE-code), de belangrijkheidscode, het arrondissement van de vestigingsplaats en het arrondissement van de inrichting.
4. De reeds beschikbare longitudinale dataset, die het mogelijk maakt om werknemers in al hun tewerkstellingen te volgen, zou nu ook (in de eerste fase van het onderzoek) worden gebruikt voor het onderzoeken van arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk<sup>2</sup>. Daarbij zou eveneens gebruik worden gemaakt van de volgende informatie, waarover het HIVA ook reeds in grote mate zelf beschikt naar aanleiding van eerdere onderzoeken, verricht in opdracht van Actiris, het Vlaams departement Werk en Sociale Economie, het Ministerie van Defensie en de programmatorische overheidsdienst Wetenschapsbeleid<sup>3</sup>. Het betreft gepseudonimiseerde persoonsgegevens (voor de periode 1996-2020) van twee steekproeven van twintig procent van de werknemers. De waarden van de diverse criteria worden voor zover mogelijk ingedeeld in voldoende ruime klassen.

*Persoonskenmerken van de werknemer*: de nationaliteit (in klassen), de herkomst (in klassen), het jaar/kwartaal van overlijden, de LIPRO-gezinspositie, de *Low Work Intensity*

---

<sup>1</sup> Zie de beraadslaging nr. 17/003 van 10 januari 2017 (gewijzigd op 2 juli 2019), de beraadslaging nr. 18/037 van 6 maart 2018 (gewijzigd op 2 oktober 2018) en de beraadslaging nr. 21/052 van 2 maart 2021 (gewijzigd op 7 februari 2023). Deze gepseudonimiseerde persoonsgegevens mogen, zij het dus voor een ander doeleinde, worden bijgehouden tot 31 december 2028.

<sup>2</sup> De onderzoekers willen arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk vergelijken met die van een controlegroep. Zij zouden aldus gebruik maken van de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van de personen die behoren tot de beide voormelde panels, ongeacht of zij al dan niet als uitzendkracht hebben gewerkt.

<sup>3</sup> Zie de beraadslaging nr. 21/052 van 2 maart 2021 (gewijzigd op 7 februari 2023). Ook deze gepseudonimiseerde persoonsgegevens mogen, uitsluitend voor de uitdrukkelijk vermelde doeleinden, worden bijgehouden tot 31 december 2028. Ze zouden nu door het HIVA worden aangewend voor een bijkomend doeleinde en ook in dat kader worden bijgehouden tot 31 december 2028.

indicator (het voltijds equivalent op huishoudniveau volgens twee definities en het maximaal voltijds equivalent op huishoudniveau) en de leeftijd van het jongste kind (in klassen).

*Sociaal-economische positie van de werknemer*: de arbeidsmarktpositie op de laatste dag van het kwartaal volgens de geldende nomenclatuur, het al dan niet beantwoorden aan bepaalde (een tiental) specifieke sociaal-economische statuten (de combinatie van een tewerkstelling met een bepaalde situatie inzake sociale zekerheid<sup>4</sup>) en de werkloosheidsduur.

*Opleidingsniveau van de werknemer*: het ISCED-opleidingsniveau (programma en richting), het onderwijsniveau, het hoogst bereikte niveau, het ISCED-studiegebied, het studiedomein, de studiecategorie, het uitgereikte diploma, de code van het diploma en de datum van het diploma (ISCED staat voor “*International Standard Classification of Education*”).

*Tewerkstelling van de werknemer*<sup>5</sup>: het ondernemingsnummer (in de eerste fase omgezet in een uniek, betekenisloos volgnummer), het inschrijvingsnummer (in de eerste fase omgezet in een uniek, betekenisloos volgnummer) en de NACE-code van de organisatie die een beroep doet op de diensten van het uitzendbureau (de klant van het uitzendbureau).

5. Het HIVA kan de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van twintigduizend personen in de eigen lokalen verwerken om de gepaste codes te ontwikkelen. Die kan het dan toepassen op de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van één miljoen personen, in het gebouw en onder het toezicht van een medewerker van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, met het oog op het creëren van anonieme gegevens. De eindresultaten van het onderzoek van arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk worden uitsluitend in louter anonieme vorm openbaar gemaakt. De aan de onderzoekers verstrekte gepseudonimiseerde persoonsgegevens (zowel die uit het randnummer 3 als die uit het randnummer 4) worden bijgehouden tot 31 december 2028 en daarna onverwijld vernietigd. Ze worden in geen geval meegedeeld aan derden.

---

<sup>4</sup> Het gaat om zogenaamde “afgeleide variabelen”, die betrekking hebben op de combinatie van het statuut van persoon die tewerkgesteld is met het statuut van, respectievelijk, pensioentrekkende, rechtgevend kind, persoon gedeeltelijk/volledig in terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen, persoon halftijds/voltijds in brugpensioen of stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage, ontvanger van leefloon of financiële hulp, uitkeringsgerechtigde volledig werkloze, persoon gedeeltelijk/volledig in loopbaanonderbreking of tijdskrediet en ontvanger van een inkomensgarantie-uitkering.

<sup>5</sup> Deze informatie, afkomstig uit de DIMONA-databank, is voornamelijk niet beschikbaar binnen de longitudinale dataset die het HIVA zou aanwenden voor het realiseren van zijn onderzoek van arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk. De onderzoekers willen, specifiek voor wat betreft de personen die in een bepaald kwartaal actief zijn in de uitzendsector, door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid in kennis worden gesteld van de identiteit en de sector van de organisatie waarbij zij hun beroepsactiviteiten als uitzendkracht uitvoeren (dat is de organisatie die het uitzendbureau heeft ingeschakeld).

## B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

### Bevoegdheid van het informatieveiligheidscomité

6. Volgens de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van Sociale Zekerheid* verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid persoonsgegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming (artikel 5) en vergt iedere mededeling van persoonsgegevens door die organisatie of door een instelling van sociale zekerheid aan een andere instelling van sociale zekerheid of aan een andere instantie dan een federale overheidsdienst, een programmatorische overheidsdienst of een federale instelling van openbaar nut een voorafgaande beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité (artikel 15).

### Rechtmatigheid van de verwerking

7. Krachtens artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* is de verwerking van persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de vermelde voorwaarden is vervuld. De verwerking van de hogervermelde gepseudonimiseerde persoonsgegevens, door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan het HIVA, is rechtmatig vermits ze, in de zin van artikel 6, 1, eerste lid, e), noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, namelijk de realisatie van een wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk.

### Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

8. Volgens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (opslagbeperking) en moeten ze met passende technische of organisatorische maatregelen zodanig worden verwerkt dat een passende beveiliging gewaarborgd is en dat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (integriteit en vertrouwelijkheid).

### Doelbinding

9. De verwerking van gepseudonimiseerde persoonsgegevens door het HIVA beoogt een gerechtvaardigd doeleinde, namelijk het realiseren van een onderzoek met betrekking tot arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk en beantwoordt aldus aan het principe van doelbinding. De onderzoekers willen de bestaande inzichten over uitzendarbeid in België aanvullen en de lacunes in de kennis ophelderen. Ze zouden in het bijzonder nagaan in welke mate uitzendarbeid een opstap (“*stepping stone*”) naar een vaste betrekking is. Vaak blijkt het te gaan om specifieke groepen in kortlopende jobs, met een verhoogde kans op uitstroom, zoals laaggeschoolden (zowel jongeren als ouderen) en werknemers met een vreemde origine. Het onderzoek kan bijdragen tot het vergroten van hun arbeidsparticipatie en de duurzaamheid van hun tewerkstelling.

#### Minimale gegevensverwerking

10. De gevraagde (te verwerken) gepseudonimiseerde persoonsgegevens hebben in een eerste fase (wanneer de onderzoekers in hun eigen omgeving werken) betrekking op een beperkte populatie van twintigduizend personen (zie de hogervermelde twee steekproeven van twintig procent van de doelgroep, een panel voor 1996-2015 en een panel voor 2016-2020).
11. De te verwerken informatie is, uitgaande van het hogervermelde doeleinde, relevant en niet overmatig. Ze kan slechts door middel van een betekenisloos volgnummer in verband worden gebracht met een geïdentificeerde of identificeerbare persoon. De persoonskenmerken en de bedragen van de inkomsten van de betrokkenen worden beperkt en in klassen meegedeeld.
12. De in het randnummer 3 vermelde persoonskenmerken en tewerkstellingskenmerken zijn voor de onderzoekers van belang voor het opstellen van het profiel van de betrokkenen en het beoordelen van de kwaliteit van de tewerkstelling. Om de loopbaan van de betrokkene na een uitzendcontract voldoende te kunnen opvolgen, moeten zij beschikken over informatie aangaande de werkgever, de aard van de tewerkstelling (voltijds of deeltijds), het statuut (arbeider of bediende),...
13. Een grondige profielschets van de uitzendwerkers vereist informatie over hun herkomst en nationaliteit. De persoonsgegevens ter zake bieden de onderzoekers de mogelijkheid om het potentieel van personen met een niet-Belgische herkomst of nationaliteit (een belangrijke doelgroep voor de beleidsvoerders) in de uitzendsector na te gaan alsook de mate waarin hun opeenvolging van transities verschilt van die van de personen met een Belgische herkomst of nationaliteit.
14. Met de informatie over de opleiding van de betrokkenen (afkomstig uit diverse bronnen van diverse deeltentiteiten) kunnen het belang en het aandeel van kortgeschoolde profielen en de loopbaantransities bij jongeren in functie van hun vormingsniveau worden nagegaan. Het studieniveau en het studiegebied maken het de onderzoekers van het HIVA mogelijk om het profiel van de werknemer te verfijnen en om meer zicht te krijgen op de jobinhoud van de betrokkenen.
15. De *Low Work Intensity* – het (maximaal) voltijds equivalent op gezinsniveau – is nodig om de arbeidsintensiteit van een huishouden te bepalen. Die factor maakt het mogelijk om na te gaan in welke mate gezinnen actief zijn op de arbeidsmarkt. De onderzoekers krijgen zo een

beeld van het aandeel (bijna) jobloze gezinnen. Daar gezinnen met een lage arbeidsintensiteit een precaire positie op de arbeidsmarkt innemen, kan de factor het armoederisico op gezinsniveau aanduiden. Ook de gezinspositie is relevant en moet kunnen worden nagegaan.

16. Het HIVA vraagt eveneens om de leeftijd van het jongste kind van de betrokkene aangezien die desgevallend een invloed kan hebben op de loopbaan en de verdere transitiebewegingen op professioneel vlak. De organisatie vraagt daarenboven om een indicator die aangeeft dat de betrokkene al dan niet overleden is in een bepaald kwartaal (de onderzoekers moeten immers in voorkomend geval op de hoogte worden gebracht van het overlijden van de betrokkene).
17. Door gebruik te maken van longitudinale informatie kunnen de onderzoekers werknemers volgen doorheen de tijd. Indien een werknemer de uitzendsector verlaat, moeten zij weten of hij een andere (vaste) job heeft, werkloos is geworden of met pensioen is gegaan. Ook bij de instroom van nieuwe werknemers in de uitzendsector moet kunnen worden beoordeeld of het gaat over werknemers die instromen vanuit een opleiding, vanuit werkloosheid of vanuit een andere job. Daartoe moeten ze kunnen beschikken over de arbeidsmarktpositie van de werknemers. De socio-economische positie van de betrokkene blijkt essentieel daar ze de mogelijkheid biedt om de herkomst en de bestemming van de transities in detail vast te stellen. De bijkomende socio-economische posities (afgeleide variabelen), die de cumulatie van diverse statuten aangeven, maken het mogelijk om het profiel van de werknemer in meer detail te duiden. De werkloosheidsduur is van belang voor het identificeren van de langdurig werklozen want zij vormen ook een belangrijke doelgroep binnen het arbeidsmarktbeleid.
18. Per werknemer die actief is in de uitzendsector wordt eveneens informatie over de klant van het uitzendbureau vermeld (met zijn ondernemingsnummer, inschrijvingsnummer en sector). De onderzoekers van het HIVA willen immers kunnen nagaan of een passage bij een uitzendkantoor voor de betrokken werknemer heeft geleid tot een effectieve aanwerving bij de klant van het uitzendbureau of tot een aanwerving in dezelfde sector of in een gelijkaardige sector.
19. Het informatieveiligheidscomité stelt vast dat het HIVA reeds – voor andere doeleinden, overeenkomstig eerder verleende beraadslagingen – beschikt over het merendeel van de te verwerken persoonsgegevens. Het benadrukt dat die eerder overgemaakte persoonsgegevens enkel mogen worden aangewend voor zover ze daadwerkelijk noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van een studie inzake arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk.
20. In een tweede fase passen de onderzoekers in een beveiligde omgeving, bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, steeds onder toezicht van één van haar medewerkers, de aan de hand van de eerder verwerkte gepseudonimiseerde persoonsgegevens ontwikkelde codes toe op de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van de beide panels, dat wil zeggen een groep van één miljoen personen. Enkel de resultaten daarvan, in de vorm van louter anonieme informatie, mogen het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid verlaten.
21. De onderzoekers kunnen het vermelde doeleinde niet realiseren met anonieme gegevens daar zij de situatie van individuele personen moeten kunnen opvolgen. Zij verbinden er zich

contractueel toe om alle mogelijke middelen in te zetten om te vermijden dat de identiteit van de betrokkenen zou worden achterhaald. Het is hun in elk geval verboden om handelingen te stellen die ertoe strekken om de gepseudonimiseerde persoonsgegevens om te zetten in niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens.

22. De onderzoekers willen arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk vergelijken met die van een controlegroep. Zij maken aldus gebruik van de gepseudonimiseerde persoonsgegevens van de personen die behoren tot één van de hogervermelde panels (een steekproef van twintig procent van de doelgroep voor de periode 1996-2015 en een steekproef van twintig procent van de doelgroep voor de periode 2016-2020), ongeacht of zij al dan niet met een uitzendcontract hebben gewerkt.

#### Opslagbeperking

23. De gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid, door de onderzoekers in de eigen lokalen te verwerken tijdens de eerste fase van het onderzoek, worden bijgehouden tot 31 december 2028 en daarna vernietigd. In de tweede fase hebben zij, onder permanent toezicht in het gebouw van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, toegang tot dezelfde gepseudonimiseerde persoonsgegevens van één miljoen personen, met het oog op het creëren van louter anonieme gegevens.

#### Integriteit en vertrouwelijkheid

24. De gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden in geen geval meegedeeld aan derden. De onderzoeksresultaten worden steeds op een anonieme wijze gepubliceerd.
25. Het HIVA houdt bij de verwerking van de persoonsgegevens rekening houden met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere wettelijke of reglementaire bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*.

Om deze redenen, besluit

**de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité**

dat de verwerking van gepseudonimiseerde persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming door het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) voor de realisatie van een onderzoek van arbeidsmarktdynamieken en loopbaantransities in het kader van het uitzendwerk, zoals in deze beraadslaging beschreven, is toegestaan mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

Bart VIAENE  
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op volgend adres : Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).